

वैनमश्चरत् सेसीचीत्यादिना विभाषेद् अकल्प्यदकार्यमिति च
लिङ्गनिमित्तइति लृङ् हेतुहेतुमद्भावश्च लिङ्गेनिमित्तं ॥ ४४ ॥

यद्येत्यादि । यदि रक्षःपतेरावणस्य स्वयं योद्धुमभिप्रायो भ०
ऽकल्प्यत् कल्प्यते तमप्यद्याहमकार्यं अकृत्यं इति वदन् कपि
रचरत् चरति स्म कृपुङ्गुचकल्पने पूर्ववत् वृतादित्वात् स्यस्य
नेम् कृतीशपक्षिदि नृत्कृदिति वेम् ॥ ४४ ॥

हते तस्मिन् प्रियं श्रुत्वा कल्पा प्रीतिं परां प्रभुः ।
तोषोऽद्यैव च सीतायाः परश्चेतसि कल्पस्यति ॥ ४५ ॥

हतइत्यादि । हते तस्मिन् रक्षःपतौ प्रियं श्रुत्वा प्रभुः रामः ज०म०
परां प्रीतिं कल्पा जनयिता अत्रान्तर्भावितोऽर्थः धातोरकर्म
कत्वात् सीतायाश्चाद्यैव चेतसि तोषः परोमहान् कल्पस्यति संप
त्यते तासिचकूपदूतीट्प्रतिषेधः लुटिचकूपइति परस्मैपदं ॥ ४५ ॥

हतेइत्यादि । तस्मिन् रावणे हते सति प्रियं श्रुत्वा प्रभूरामः भ
परां प्रीतिं कल्पा प्राप्स्यति नेम्पेद्याइति तेनैव पं किञ्च अद्यैव च
अधुनैव च सीतायाश्चेतसि परस्तोषः कल्पस्यति भविष्यति पूर्ववत्
वृतादित्वात् स्यस्यनेम् इति वदन् कपिरचरदिति पूर्वैणान्वयः
॥ ४४ ॥

आह्वय रावणोऽवोचदथेन्द्रजितमन्त्रिकात् । वने
मत्तइव क्रुद्धोगजेन्द्रः प्रधनेष्वटन् ॥ ४६ ॥